

BIJLAGE 1 – Overzicht gekozen maatregelen Perspectiefnota 2026

In dit document staan de ombuigingsmaatregelen waar het college voor kiest. Het college is zich ervan bewust dat sommige maatregelen als pijnlijk en onwenselijk zullen worden ervaren. Het college heeft getracht een evenwichtige lijst samen te stellen, waarbij deze pijn verdeeld wordt. Bij de keuzen is nadrukkelijk gekeken naar maatregelen die omkeerbaar zijn.

De maatregelen zijn geordend langs de lijn van de begrotingsprogramma's. In onderstaande tabel is zichtbaar gemaakt welke bedragen in de desbetreffende jaren kunnen worden gerealiseerd.

Totaaloverzicht	Bedragen x € 1.000			
	2026	2027	2028	2029
	saldo	saldo	saldo	saldo
Programmaoverstijgende maatregelen	1.485	1.990	2.990	3.240
Programma 1 Bestuurlijk & Ondersteunend Dordrecht	300	550	550	550
Programma 2 Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht	225	815	1.370	1.420
Programma 3 Groen, Duurzaam & Ruimtelijk Dordrecht	200	290	430	950
Programma 4 Gezond, Sociaal & Zorgzaam Dordrecht	1.305	4.590	5.795	7.020
Programma 5 Lerend & Ondernemend Dordrecht	210	350	400	450
Programma 6 Bouwend & Bereikbaar Dordrecht	650	820	1.080	1.090
Programma 7 Financiën van Dordrecht	50	475	475	475
Totaal maatregelen programma	4.425	9.880	13.090	15.195

Hieronder lichten we de diverse ombuigingsmaatregelen inhoudelijk toe. Per hoofdstuk lichten we de ombuigingsmaatregelen per begrotingsprogramma toe waarbij we allereerst een financieel overzicht bieden. Daarna lichten we iedere maatregel inhoudelijk toe op [1] inhoud, [2] invloed op politieke doelstellingen en [3] maatschappelijke gevolgen.

Opmerkingen vooraf

Organisatie

Bij een omvangrijke ombuigingsoperatie als die nu aan de orde is, kijken we ook kritisch naar de omvang van onze eigen organisatie. In de beleidsinhoudelijke ombuigingsmogelijkheden die nu voorliggen, is vaak al een personele component begrepen. Deze schatten wij in op een omvang van tussen de € 1,5 en € 2,0 miljoen, dus ongeveer 10% van het om te buigen bedrag. Afhankelijk van de keuzen die de raad uiteindelijk maakt voor specifieke ombuigingsmogelijkheden, zal de precieze uitwerking en financiële vertaling een plaats krijgen richting Begroting 2026.

De beleidsinhoudelijke ombuigingen hebben dus consequenties voor de omvang van de organisatie van het primaire proces. De ondersteunende functies (overhead), hierna aangeduid als organisatiekosten, moeten daarin meebewegen en in verhouding blijven. Dit is lijn met de uitkomst van de benchmark die Berenschot heeft uitgevoerd op de apparaatskosten. Deze benchmark heeft namelijk uitgewezen dat de huidige verhouding tussen de inzet in het primair proces en de inzet op ondersteuning in lijn is met vergelijkbare gemeenten. Bij beleidsinhoudelijke ombuigingen zullen we de omvang van de organisatiekosten dus aanpassen op de afname van de beleidsinhoudelijke capaciteit.

Daarnaast zullen we uiteraard ook kijken waar we kunnen versoberen op overige organisatiekosten en bekijken we voortdurend hoe we de kosten van externe inhuur beheersbaar kunnen houden. Daar waar dat mogelijk en verstandig is, gaan we overigens al zoveel mogelijk over naar het vervullen van vacatures met eigen personeel waardoor het aandeel inhuur in onze personeelskosten al is afgenomen van 28% in 2022 en 25% in 2023 naar 21% in 2024. We zijn daarmee het landelijk gemiddelde van 18% inmiddels dicht genaderd.

Voor het bijstellen van de ondersteunende capaciteit, het versoberen op organisatiekosten en het sturen op ingehuurde capaciteit nemen we een ombuiging van € 1 miljoen op. Uiteraard zal ook dit nader worden uitgewerkt richting Begroting 2026.

Bij dit alles geldt dat we zuinig zijn op ons personeel. De arbeidsmarkt is krap en de ambities zijn onverminderd hoog. We willen een aantrekkelijke werkgever blijven. Daarbij hoort het uitgangspunt dat er geen gedwongen ontslagen zullen plaatsvinden. Personele consequenties zullen we daarom de komende jaren (zoveel mogelijk) opvangen via natuurlijk verloop. Wel zal dit op een aantal terreinen de nodige flexibiliteit in inzetbaarheid van het personeel vragen.

Onroerendezaakbelasting

De ombuigingsopgave is allereerst vanuit de beleidsinhoud opgebouwd. Als onderdeel van de invulling van de ombuigingsopgave wordt de onroerende zaakbelasting (OZB) vanaf 2027 stapsgewijs verhoogd. Jaarlijks gaat het om 1,33% bovenop de reguliere indexering. Hierdoor stijgt de OZB-opbrengst in 2029 dus met 4% bovenop de reguliere indexering.

Instelling reserve Sociaal Fonds

Te veel mensen doen een beroep op professionele zorg waar dat niet per se hoeft. Door deze mensen met lichtere ondersteuning of via maatschappelijke organisaties te helpen, dalen de kosten en is professionele hulp beter beschikbaar en betaalbaar waar dat echt nodig is. Van wie het kan betalen, vragen we vaker een bijdrage. Bijvoorbeeld voor huishoudelijke hulp of scootmobielen. Met een deel van de besparingen creëert het college een Reserve Sociaal Fonds. Voor 2027 stellen wij € 330.000 beschikbaar oplopend tot € 1.000.000 in 2029. Dat geeft structureel ruimte om inwoners in kwetsbare posities te blijven ondersteunen. De manier waarop we deze reserve inzetten, zal in 2026 verder worden uitgewerkt.

Gemeenschappelijke regelingen

Voor taken op diverse beleidsterreinen hebben we de uitvoering met andere gemeenten gemeenschappelijk geregeld. Ook deze gemeenschappelijke regelingen zijn in de ombuigingen betrokken. We merken hierover het volgende op:

- De taken van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal en de Dienst Gezondheid & Jeugd zijn omvangrijk. Veel van de taken die beleidsmatig onder ons Begrotingsprogramma 4 vallen, worden door deze regelingen uitgevoerd. Veel van de geïnterpreteerde maatregelen zullen dus moeten worden opgepakt door deze regelingen. Daarnaast lopen deze gemeenschappelijke regelingen een eigen ombuigingstraject, eerst en vooral om de zorg beschikbaar te houden voor de meest kwetsbaren. Daarnaast om een antwoord te hebben op de autonome groei van de zorgtaken. In dit traject wordt al een nullijn op de begroting gehanteerd: de gemeentelijke bijdragen mogen niet stijgen. Verwachting is dat de uitkomsten hiervan onderdeel uitmaken van het begrotingstraject 2026 van deze gemeenschappelijke regelingen waarop u uw zienswijze kunt geven;
- Voor de taken van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid is in onze inventarisatie onder Programma 6 een ombuigingsmaatregel opgenomen van € 500.000 structureel. Dit is bovenop de bij de Omgevingsdienst reeds ingezette ombuigingen;
- De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid heeft een eigen financieringsstroom via de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Eind 2024 is bekend geworden dat deze uitkering door het Rijk met 10% wordt gekort. Onze veiligheidsregio moet langs deze weg dus al bezuinigen. Daarom is vanuit deze gemeenschappelijke regeling nu geen verdere bijdrage aan ons ombuigingstraject te verwachten. Tegelijkertijd blijft bij deze regeling continue aandacht voor kostenbeheersing.

Implementatie

We zijn ons er zeer van bewust dat het uitwerken en implementeren van al deze maatregelen tijd en ook geld kost. Bij de fasering van de ombuigingsmaatregelen hebben we hier dan ook ruimte voor geschapen. Omdat we koersen op een sluitende begroting voor 2029 is er tijd om de implementatie zowel intern als extern zorgvuldig te regelen.

0 Programma-overstijgende maatregelen

0.1 Overzicht van de ombuigingsmaatregelen

		Bedragen x € 1.000			
Programmaoverstijgende maatregelen		2026	2027	2028	2029
Par.		saldo	saldo	saldo	saldo
0.2.1	Organisatie	100	250	750	1.000
0.2.2A	Leges kostendekkend maken	125	125	125	125
0.2.3	Specifieke Uitkeringen en personeelsbudget	250	500	500	500
0.2.4	Ombuigen extra inkomsten	0	0	200	200
0.2.5	Personeelskosten onder programma's en taken	110	215	215	215
0.2.6	Actief inzetten op lobby en subsidies	0	0	300	300
0.2.7	Niet toepassen gemeentelijke indexering voor subsidies in het jaar 2026	900	900	900	900
Totaal maatregelen programma		1.485	1.990	2.990	3.240

0.2 Toelichting op de ombuigingsmaatregelen

0.2.1 Organisatie (bijgesteld)

Inhoudelijke toelichting

We kijken kritisch naar de organisatie: waar kan het soberder en efficiënter, waar kan het met minder. De omvang van de organisatie moet afgestemd blijven op de gevraagde taakuitvoering, zowel op primair proces als op ondersteuning. Deze ombuigingsmaatregel is dan ook gerelateerd aan de overige ombuigingen die worden ingezet. Daar waar we inhoudelijke keuzes maken en ombuigingen doorvoeren, beweegt de organisatie neerwaarts mee.

De in februari gepresenteerde financiële reeks bij dit voorstel is, in lijn met hetgeen toen is aangegeven, neerwaarts bijgesteld. Het toen voorliggende voorstel was uitdrukkelijk gerelateerd aan de totale lijst aan mogelijke ombuigingen van € 25 miljoen. Nu de opgave ruim € 15 miljoen bedraagt, wordt de financiële reeks van dit voorstel evenredig teruggebracht.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

0.2.2 Aangepast - Leges kostendekkend maken

Inhoudelijke toelichting

Binnen onze leges zijn diverse categorieën niet kostendekkend. Dit speelt onder andere bij een deel van hoofdstuk 1 van onze verordening (huwelijken, archief) en bij de lijkbezorgingsrechten (68%). We gaan op deze categorieën inkomsten genereren door extra leges te heffen zodat we meer kostendekkend zijn.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Financieel effect op het deel van de samenleving dat leges betaalt.

0.2.3 Specifieke Uitkeringen en personeelsbudget

Inhoudelijke toelichting

De specifieke uitkeringen (SPUK) worden deels ingezet om activiteiten te dekken die worden betaald uit de reguliere begroting. Het gaat dan met name om het meer toerekenen van personele inzet aan deze SPUK's. Op elke SPUK die we van het Rijk ontvangen, ramen we (binnen de regelgeving) realistische ruimte voor personeelskosten. Dit betekent dat er minder budget overblijft voor innovatie en uitvoering binnen een SPUK.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Mogelijk effect op de samenleving doordat het uitvoerings- en innovatiebudget wordt verminderd.

0.2.4 Ombuigen extra inkomsten

Inhoudelijke toelichting

We zetten Rijks- en Europese middelen, zoals subsidies uit het Europees Sociaal Fonds (ESF), slimmer in om specifieke taken uit te voeren. Daardoor spelen we eigen middelen vrij.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

0.2.5 Personeelskosten onder programma's en taken

Inhoudelijke toelichting

We kiezen ervoor loonkosten structureel te dekken uit programmageld en taken. Dit hoort bij het scherper toerekenen van kosten aan taken. Dit gaat deels ten koste van het uitvoeringsbudget, wat kan betekenen dat we in de toekomst mogelijk minder programma's kunnen uitvoeren dan nu het geval is.

Effect op de politieke doelstellingen

Mogelijk effect op politieke doelstellingen. Doordat het uitvoeringsbudget wordt verminderd, moeten we scherper inzetten op de beoogde doelen en daar waar noodzakelijk, keuzen maken om zaken niet meer te doen.

Effect in de samenleving

Mogelijk effect op de samenleving doordat het uitvoeringsbudget wordt verminderd.

0.2.6 Actief inzetten op lobby en subsidies

Inhoudelijke toelichting

Er liggen veel kansen om extra middelen te genereren middels subsidies en fondsen. We zorgen ervoor dat we deze extra middelen ook kunnen inzetten om de kosten die de gemeente maakt terug te verdienen. En we moeten ervoor zorgen dat deze extra middelen structurele kosten dekken. Daar hoort een lobby bij die in de ontwikkeling van regelingen en kaders bij andere instellingen bijstuurt zodat overhead en personeelskosten opgevoerd mogen worden in aanvragen.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

0.2.7 Niet toepassen gemeentelijke indexering voor subsidies in het jaar 2026

Inhoudelijke toelichting

We kiezen ervoor in 2026 geen gemeentelijke indexering voor subsidies toe te passen. De gemeente Dordrecht heeft in 2026 voor de gehele gemeente € 56.104.000 aan subsidiebudgetten beschikbaar. Deze budgetten worden jaarlijks geïndexeerd met het percentage dat de gemeenteraad vaststelt bij behandeling van de perspectiefnota. We kiezen er nu voor dit in 2026 niet te doen

Hierbij zonderen we uit:

- de kleine vrijwilligersorganisaties zonder personeel die een subsidie lager dan € 10.000 ontvangen;
- de grote partijen met een subsidie van meer dan € 100.000 per jaar in het sociaal domein, want hiervoor bestaat een afzonderlijke ombuigingsmaatregel 4.2.8; deze maatregel wordt niet voorgesteld om in te voeren en is dus opgenomen in BIJLAGE 3 bij de Perspectiefnota. Het college wil met deze partijen in gesprek ;
- de centrumstad middelen die wij van het Rijk ontvangen. Conform publieke zakelijkheid is de lijn dat wij het bedrag dat het Rijk ons geeft doorzetten naar subsidiepartners. Het gaat dan om subsidies voor de Dienst Gezondheid en Jeugd (DG&J), de middelen voor vrouwenopvang en enkele onderdelen van maatschappelijke opvang.

Voor de overige subsidies kiezen we ervoor de indexering tot een percentage van 3% niet door te voeren. Hiermee wordt een totaal bedrag van € 900.000 omgebogen. Als de indexering hoger uitvalt, wordt het meerdere wel toegekend

Effect op de politieke doelstellingen

Geen op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

De maatregel heeft impact op bijna alle subsidieontvangers.

1 Programma 1 – Bestuurlijk en ondersteunend Dordrecht

1.1 Overzicht van de ombuigingsmaatregelen

		Bedragen x € 1.000			
Programma 1 Bestuurlijk & Ondersteunend Dordrecht		2026	2027	2028	2029
Par.		saldo	saldo	saldo	saldo
1.2.1A	Dienstverlening	0	50	50	50
1.2.2	Anders organiseren stedenbanden	100	100	100	100
1.2.4	Terugbrengen regionaal-economische taken Regio Drechtsteden	200	400	400	400
Totaal maatregelen programma		300	550	550	550

1.2 Toelichting op de ombuigingsmaatregelen

1.2.1 Aangepast – Dienstverlening

Inhoudelijke toelichting

We kiezen ervoor de dienstverlening op de volgende onderdelen te versoberen of efficiënter in te richten:

- We beantwoorden op vrijdag tussen 12.00 en 17.00 uur geen telefooncontacten en sociale media. Daardoor zijn we net zoals in het weekend niet meer bereikbaar via bijvoorbeeld 14078. Hiervoor is gekozen, omdat het aanbod op vrijdagen het laagst is en ook de ambtelijke capaciteit bij de vak afdelingen op die middag beperkter is.
- We verlengen de wachttijd voor het maken van een afspraak: nu kan de inwoner aan de balie van de Stadswinkel terecht binnen 2 dagen (buiten de piekperiodes). Dit verlengen we naar een wachttijd van 5 dagen. De ervaring leert dat deze periode niet leidt tot een toename van spoedaanvragen (reisdocumenten) en extra telefoonverkeer met 14078;
- We verlengen de wachttijd aan de telefoon. De huidige servicenorm is dat we in 80% van de gevallen de telefoon opnemen binnen 25 seconden. Deze norm passen we aan naar in 70% van de gevallen de telefoon opnemen binnen 50 seconden. We verwachten daarbij gezien het landelijk beeld van wachttijden geen significante daling in de klanttevredenheid.

Deze wijzigingen leiden tot een besparing op personeelskosten. Deze maatregelen maken een lagere bezetting mogelijk aan de telefoon en aan de balie.

Effect op de politieke doelstellingen

Deze ombuigingsmaatregel heeft effect op de tijdstippen waarop de gemeente bereikbaar is voor inwoners. Daarnaast raakt het de wachttijden voor inwoners. Het raakt daarmee een uitgangspunt van het politiek akkoord zoals verwoord in het hoofdstuk "Betrouwbaar en duidelijk".

Effect in de samenleving

Inwoners kunnen de gemeente als minder toegankelijk of bereikbaar ervaren.

1.2.2 Anders organiseren stedenbanden

Inhoudelijke toelichting

We organiseren de stedenbanden anders door minder gemeentelijke samenwerkingsactiviteiten te organiseren en kiezen voor een lagere frequentie van bezoek en aandacht.

Effect op de politieke doelstellingen

Er is een effect op de relatie met de desbetreffende steden en maatschappelijke partners zoals bedrijven en sportverenigingen in Dordrecht die zich vaak al lang hebben verbonden aan een of meerdere stedenbanden. Daarnaast is er effect op de drie Stichtingen Stedenbanden die

activiteiten in het maatschappelijk middenveld organiseren; ook deze hechten waarde aan de jarenlange vriendschap.

Effect in de samenleving

Bij anders organiseren krijgen de drie Stichtingen Stedenbanden meer verantwoordelijkheid voor het dragen en onderhouden van de stedenband en tijdens bestuurlijke activiteiten zoals bezoeken van burgemeesters en ambassadeurs.

1.2.4 Terugbrengen regionaal-economische taken Regio Drechtsteden

Inhoudelijke toelichting

Regionaal optrekken, op de schaal waarop onze bedrijven, bewoners en frequente bezoekers van de stad zich hoofdzakelijk bewegen, is cruciaal en levert ook cofinanciering van de provincie, Rijk en Europa op. Daarom blijven we krachtig optrekken binnen de Smart Delta Drechtsteden structuur, maar we gaan samen met de andere gemeenten binnen deze samenwerking wel kritisch evalueren en uitwerken hoe we dit efficiënter en met meer focus kunnen gaan doen. We gaan voor nu uit van een bezuiniging van 20% op het huidige jaarlijkse budget van € 5 miljoen; de uitkomst is afhankelijk van afstemming met de andere deelnemende gemeenten. Van het totaalbudget financiert Dordrecht zo'n 40%.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

2 Programma 2 – Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht

2.1 Overzicht van de ombuigingsmaatregelen

		Bedragen x € 1.000			
Programma 2 Levendig, Leefbaar en Veilig Dordrecht		2026	2027	2028	2029
Par.		saldo	saldo	saldo	saldo
2.2.1	RTV Dordrecht naar streekomroep	0	50	50	50
2.2.3	Kosten handhaving afval in afvalstoffenheffing	125	125	125	125
2.2.4A	Groei toeristisch (riviercruise) bezoek	100	150	150	150
2.2.5A	Binnenstadsbedrijf versoberen – terugbrengen gemeentelijke bijdrage	0	0	75	75
2.2.6A	Verkleinen van budget evenementensubsidies en meer kosten doorrekenen	0	50	100	150
2.2.9	Culturele sector	0	400	830	830
2.2.10A	Stoppen handhaving opkoopbescherming	0	40	40	40
Totaal maatregelen programma		225	815	1.370	1.420

2.2. Toelichting op de ombuigingsmaatregelen

2.2.1 RTV Dordrecht naar streekomroep

Inhoudelijke toelichting

RTV Dordrecht werkt samen met andere omroepen in de regio aan de vorming van een streekomroep. Na 2028 verandert de financiering structureel na invoering van de Mediawet, zo is het voornemen van het Rijk. Vanaf dat moment komen alleen streekomroepen in aanmerking voor financiering die dan door het Rijk wordt verleend. De samenwerking is vooral bedoeld voor versterking van lokale media, maar kan kostenbesparing opleveren door het delen van faciliteiten en expertise en kansen bieden voor verhoging eigen inkomsten (aantrekkelijkheid voor reclame-inkomsten en opdrachten). Wij kiezen er daarom voor het huidige subsidiebedrag omlaag te brengen en met de regiogemeenten een goede verdeling van subsidie voor de streekomroep af te spreken.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

2.2.3 Kosten handhaving afval in afvalstoffenheffing

Inhoudelijke toelichting

De kosten van handhaving die nu gemaakt worden voor de controle op afval (circa 20-25% van de inzet van handhaving) gaan we doorbelasten in de afvalstoffenheffing. Hierdoor stijgt het tarief, maar door verdere optimalisering van afvalscheiding zullen de kosten van afval mogelijk afnemen. Dit heeft dan een drukkend effect op de stijging van het tarief van de afvalstoffenheffing.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

De afvalstoffenheffing stijgt voor de inwoners.

2.2.4 Aangepast - Groei toeristisch (riviercruise) bezoek

Inhoudelijke toelichting

Jaarlijks bezoeken vele (dag)toeristen de stad en doen zo'n 9.000 riviercruise-gasten Dordrecht aan en een veelvoud aan andere (dagjes)toeristen. Door het inzetten van gerichte marketing en promotie en investeringen in aanlegvoorzieningen kan het toeristisch bezoek substantieel groeien, waarvan een deel overnacht. We investeren daarom in de groei van het aantal riviercruise schepen dat naar de stad kan komen en koppelen de liggelden voor deze schepen los van het contract met havenbedrijf Rotterdam. Investeren in de aanlegvoorzieningen pakken we samen met de sector op. Hierdoor kunnen extra havengelden worden geïnd en doordat er meer bezoekers zijn verwachten we ook extra inkomsten voor bijvoorbeeld de Dordtse musea. Ook hogere toeristenbelasting is te verwachten, maar hiervoor moet eerst de hotelcapaciteit uitbreiden om deze extra inkomsten ook daadwerkelijk te kunnen behalen.

Effect op de politieke doelstellingen

Deze ombuigingsmaatregel sluit aan bij de doelstellingen van het beleidskader "Toekomstbeeld Binnenstad, slijpen aan een diamant" om de positie van Dordrecht als aantrekkelijke bestemming voor toeristen te versterken. Het past ook bij het focuspunt "Veilige, leefbare en levendige stad" van het Politiek Akkoord 2022-2026.

Effect in de samenleving

Uit onderzoek blijkt dat riviercruise bezoekers gemiddeld tientallen euro's uitgeven op hun (tussen)bestemming en dat 60% van hen een herhaalbezoek brengt aan de stad. Meer bezoek levert dus een substantiële extra omzet op voor (binnenstad) ondernemers en culturele instellingen. Tegelijkertijd zijn de aantallen, ook bij deze groei, proportioneel met oog op een goede balans met de leefbaarheid in de stad.

2.2.5 Aangepast - Binnenstadsbedrijf versoberen – terugbrengen gemeentelijke bijdrage

Inhoudelijke toelichting

De gemeente draagt als gelijkwaardig partner in de stichting bij aan het Binnenstadsbedrijf, maar draagt als eigenaar van vastgoed in de binnenstad ook bij aan het Ondernemersfonds. We zien onze bijdragen vanuit deze rollen als één en kiezen er daarom voor onze totale bijdrage bij te stellen naar het bedrag wat de andere partners ook betalen.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Er zal minder budget beschikbaar zijn voor de doelstelling terugdringen van winkelleegstand en het verhogen van de kwaliteit en levendigheid van de binnenstad.

2.2.6 Aangepast - Verkleinen van budget evenementensubsidies en meer kosten doorrekenen

Inhoudelijke toelichting

We verlagen gefaseerd het subsidiebudget voor evenementen met in totaal 10%. Deze maatregel werken we samen met de sector inhoudelijk uit.

Naast deze maatregel zullen er weer leges worden geheven bij het treffen van tijdelijke verkeersmaatregelen rond evenementen (maatregel 6.2.2) en worden de legestarieven voor evenementen voor de werkzaamheden ten behoeve van de APV-taken verhoogd naar het niveau van vergelijkbare gemeenten (maatregel 6.2.7).

Effect op de politieke doelstellingen

Deze ombuigingsmaatregel heeft effect op de visienota Evenementenbeleid Dordrecht 2024-2030. Daarin is de ambitie vastgesteld dat Dordrecht een vitale evenementenstad blijft, waarbij de levendigheid en leefbaarheid van de stad voor de inwoners centraal staat.

Effect in de samenleving

Het verlagen van deze budgetten voor evenementen kan als effect hebben dat het aantal en de diversiteit van de evenementen in de stad afneemt. Mogelijk is hierdoor niet meer voor elke Dordtenaar aanbod.

2.2.9 Culturele sector

Inhoudelijke toelichting

We zetten in op het beperken van de uitgaven binnen de Dordtse Museumorganisatie. Hiertoe wordt een onderzoek uitgevoerd waarbij de efficiëntie en effectiviteit onder de loep wordt genomen. De resultaten daarvan worden in de loop van 2025 verwacht en zullen een plaats krijgen bij de beoordeling en finale keuzes van ombuigingsmaatregelen.

Los van dit onderzoek zijn er ombuigingsmaatregelen die we verder onderzoeken de komende periode. We noemen daarvan de volgende:

- De Dordtse Museumorganisatie kan besparen op de bedrijfsvoering door kritisch naar contracten met leveranciers te kijken en de bedrijfsvoering efficiënter in te richten. Het doel is om te besparen op de bedrijfsvoeringskosten, zonder de kwaliteit van de dienstverlening hieronder al te veel te laten lijden. Bij de verdere uitwerking van deze maatregel zal ook externe expertise worden betrokken;
- De Dordtse Museumorganisatie bekijkt of de uitvoering van de Beeldende-Kunst-Subsidie-regeling teruggegeven wordt aan het subsidieloket en vervolgens wordt gezien of deze regeling wordt voortgezet. Indien deze regeling komt te vervallen, dan betekent dit effectief een beëindiging van deze subsidie voor kunstenaars in Dordrecht;
- De Dordtse Museumorganisatie kijkt naar het hervormen van de tentoonstellingsprogramma's. Dit kan bijvoorbeeld door de omvang en het aantal tentoonstellingen terug te brengen en daarmee de kosten te verlagen.

Effect op de politieke doelstellingen

Deze ombuigingsmaatregel heeft effect op het onderdeel Levendige stad vanuit het Politiek Akkoord 2022-2026. Ingrijpen in de culturele sector zal impact hebben op de aantrekkelijkheid van de binnenstad, zowel voor bedrijven als inwoners en toeristen.

Effect in de samenleving

De genoemde maatregelen hebben verschillende effecten. Besparen op bedrijfsvoering kan indirecte effecten hebben. Als gevolg van de efficiëncymaatregelen kunnen sommige diensten, samenwerkingen of activiteiten hierdoor wellicht minder frequent of niet meer aangeboden worden. Bij verminderd aanbod verkleint de maatschappelijke en economische waarde die cultuur heeft voor de stad en inwoners.

2.2.10 Aangepast - Stoppen handhaving opkoopbescherming

Inhoudelijke toelichting

We stoppen met het handhaven van opkoopbescherming. Landelijke wetgeving zoals de 'Wet Goed Verhuurderschap' en de 'Wet Betaalbare Huur' geeft gemeenten instrumenten om slechte verhuurders aan te pakken. Hierdoor wordt de gemeentelijke opkoopbescherming (en de handhaving daarvan) een minder belangrijk instrument.

Effect op de politieke doelstellingen

Deze maatregel heeft effect op het focuspunt "Meer betaalbare woningen" uit het Politiek Akkoord 2022-2026. Dit voorstel heeft tevens effect op de Huisvestingsverordening die op 27 mei 2025 door de raad is vastgesteld en herzien.

Effect in de samenleving

Het stoppen met handhaven van de Opkoopbescherming heeft effect op de beschikbaarheid van betaalbare koopwoningen.

3 Programma 3 – Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht

3.1 Overzicht van de ombuigingsmaatregelen

		Bedragen x € 1.000			
Programma 3 Groen, Duurzaam & Ruimtelijk Dordrecht		2026	2027	2028	2029
Par.		saldo	saldo	saldo	saldo
3.2.1	Rioolheffing grootverbruik	200	200	200	200
3.2.2A	Aanpassingen kwaliteit groenonderhoud	0	50	100	120
3.2.4	Openbare verlichting versneld verleden	0	40	130	230
3.2.8	Afkoop onderhoud nieuwe openbare ruimte	0	0	0	400
Totaal maatregelen programma		200	290	430	950

3.2 Toelichting op de ombuigingsmaatregelen

3.2.1 Rioolheffing grootverbruik

Inhoudelijke toelichting

We kiezen ervoor de maximumgrens voor grootverbruik van het riool aan te passen. Op rioolheffing grootverbruik zit nu een maximum op het tarief voor waterverbruik van 150.000 m3. We kiezen ervoor deze grens aan te passen, zodat de opbrengst van de rioolheffing anders wordt verdeeld en de tarieven voor andere gebruikers omlaag kunnen. Ook onderzoeken we andere aanpassingen en/of optimalisaties van de heffingsgrondslag voor de rioolheffing, waarmee het doel is meer inkomsten te genereren zonder dat per saldo de inwonertarieven wijzigen. De aanpassingen dienen vastgelegd te worden in de verordening lokale heffing.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Deze maatregel heeft een financieel effect voor de grootverbruikers die meer gaan betalen.

3.2.2 Aangepast - Aanpassingen kwaliteit groenonderhoud

Inhoudelijke toelichting

We trekken de beeldkwaliteit van het groenonderhoud in de openbare ruimte voor de gehele stad gelijk naar niveau B. Dit betekent dat de beeldkwaliteit voor de binnenstad, winkelcentra, De Hoven en een aantal parken verlaagd wordt van niveau A naar B.

Effect op de politieke doelstellingen

De maatregel heeft effect op het politiek akkoord 'Focus op een duurzame en groene stad'.

Effect in de samenleving

Een lager kwaliteitsniveau voor groen kan leiden tot meer klachten. De aanpassingen met betrekking tot seizoensactiviteiten hebben effect op de levendigheid van de stad.

3.2.4 Openbare verlichting versneld verleden

Inhoudelijke toelichting

We passen versneld ledverlichting toe in de stad. Hiermee zorgen we versneld voor lagere energiekosten en onderhoudskosten voor de Dordtse openbare verlichting.

Effect op de politieke doelstellingen

Door versnelde toepassing van ledverlichting is er versneld minder energieverbruik: ten opzichte van 2024 oplopend van 450.000 KWh in 2025 tot 1.900.000 KWh (49%) eind 2028. Dit past binnen het huidige politiek akkoord: "Focus op een duurzame en groene stad".

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

3.2.8 Afkoop onderhoud nieuwe openbare ruimte

Inhoudelijke toelichting

We nemen bij aanbestedingen het beheer van de openbare ruimte mee. Bij nieuwe ontwikkeling zijn ontwikkelaars vaak aan zet om de openbare ruimte in dat gebied te ontwikkelen en/of te financieren. Vervolgens hoort het beheer van dat gebied bij de gemeente. Met deze maatregel nemen we bij nieuwe ontwikkelingen het onderhoud van de openbare ruimte voor een bepaalde tijd mee in de aanbesteding. Dit verlaagt de lasten voor de gemeente voor het onderhouden van de openbare ruimte en zorgt er ook voor dat direct bij aanleg meer aandacht wordt besteed aan de beheerbaarheid van het gebied.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

4 Programma 4 – Gezond, Sociaal en Zorgzaam Dordrecht

4.1 Overzicht van de ombuigingsmaatregelen

		Bedragen x € 1.000			
Programma 4 Gezond, Sociaal & Zorgzaam Dordrecht		2026	2027	2028	2029
Par.		saldo	saldo	saldo	saldo
4.2.1	Meer Participatieplekken	0	200	200	200
4.2.2A	Wijkgericht aanbesteden van Wmo	0	350	525	525
4.2.3	Uitbreiden capaciteit Essenhof om inkomsten te verhogen	100	200	200	200
4.2.4	Hogere tarieven verhuur sportaccommodaties aan particuliere en commerciële gebruikers	20	25	30	30
4.2.10	Verminderen communicatie sociaal domein	65	65	65	65
4.2.12A	Beperkt participeren in de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC)	75	75	75	75
4.2.14A	Geen sportuitblinkers en sportcongres	0	35	35	35
4.2.16	Bijstellen opgave Samen voor Gezond en Lokale Impuls Jeugd	0	145	145	145
4.2.17	No-shows jeugdhulp en Wmo	0	250	250	250
4.2.18	Jeugdhulpvervoer (extra kosten voorkomen)	0	50	50	50
4.2.19	Minder aanbod jeugdhulp	0	500	500	500
4.2.21	Algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning	0	350	725	1.250
4.2.22	Algemene voorziening scootmobielen & deelscootmobiel	0	500	750	1.250
4.2.23	Beschikkingsvrije dagbesteding	0	100	300	500
4.2.24	Lichte algemene begeleiding naar algemene voorziening	0	300	500	500
4.2.26A	Drechthopper: aangepast voorstel: Wijkhopper voor Drechthopper; bundelen ritten en verruimen reserveringstijd, tarief gelijk aan OV-tarief	500	500	500	500
4.2.27	Beschermde wonen - Realistischer begroten maatwerkvoorzieningen	245	245	245	245
4.2.29	Beschermde wonen - Overhead doorbelasten aan regiogemeenten	300	600	600	600
4.2.31	Urgentieregeling aangepaste woningen beter coördineren	0	100	100	100
Totaal maatregelen programma		1.305	4.590	5.795	7.020

4.2 Toelichting op de ombuigingsmaatregelen

4.2.1 Meer Participatieplekken

Inhoudelijke toelichting

We faciliteren en subsidiëren 335 participatieplekken bij 32 Dordtse leerwerkbedrijven. Hier kunnen (kwetsbare) vrijwilligers onder begeleiding meedoen en onder andere op deze manier een betekenisvolle bijdrage leveren aan de samenleving. Daarnaast is sprake van arbeidsmatige en ontwikkeldagbesteding Wmo en zet de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal (GRS) re-integratie instrumentarium in in kader van de participatiewet.

We kiezen ervoor om de dagbesteding af te bouwen via toeleiding naar participatieplekken én om re-integratie instrumenten niet in te zetten voor inwoners met een zeer grote afstand tot de arbeidsmarkt. Dit leidt tot een verlaging in de gemeentelijke bijdrage aan de GRS. Als alternatief breiden we het aantal participatieplekken uit, hetgeen kostenverhogend is. Per saldo levert dit echter een besparing op, omdat de participatieplekken een stuk goedkoper zijn.

Effect op de politieke doelstellingen

Deze ombuigingsmaatregel past in het Politiek Akkoord 2022-2026, waar we enerzijds zoveel mogelijk mensen naar een baan willen begeleiden, maar anderzijds ook inzetten op normaliseren en meedoen: aansluiten bij de mogelijkheden die inwoners hebben.

Effect in de samenleving

Iedereen doet mee naar vermogen en levert hiermee een betekenisvolle bijdrage aan de samenleving. Meer ruimte voor aanwakken vrijwillige inzet en versterken van sociale cohesie.

4.2.2 Aangepast - Wijkgericht aanbesteden van WMO

Inhoudelijke toelichting

We kiezen ervoor om wijkgericht aan te besteden voor Wmo. Door wijkgericht aan te besteden (en het inperken van de vrije keuze) kunnen aanbieders veel effectiever werken. We spelen zo beter in op de behoeften in een wijk en het is handig voor de planning (efficiëntere vervoersstromen). We kijken hiervoor naar een trapsgewijze invoering. De invoering hiervan moet via het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal en de Dienst Gezondheid & Jeugd lopen. Dordrecht gaat dus aan de slag om een meerderheid in de regio te organiseren.

Effect op de politieke doelstellingen – beleidsdoelstellingen

Deze ombuigingsmaatregel past in het Politiek Akkoord 2022-2026, waarin we veel aandacht hebben voor wijk- en gebiedsgericht werken. We kunnen veel beter sturen op de doelen en sneller reageren. Ook zal de aanbesteding uitmonden in minder wachtlijsten.

Effect in de samenleving

Voor inwoners wordt de hulp overzichtelijker en eenduidiger. Wel beperkt de aanbesteding de keuzevrijheid voor de inwoner en kan het een breuk betekenen in bestaande relaties tussen professionals en cliënten.

4.2.3 Uitbreiden capaciteit Essenhof om inkomsten te verhogen

Inhoudelijke toelichting

We breiden de personele capaciteit en expertise bij de Essenhof uit. Momenteel zijn er veel aanvragen bij de Essenhof, maar is er onvoldoende personeel om aan alle vraag te voldoen. Door de uitbreiding kunnen de inkomsten per saldo stijgen.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

4.2.4 Hogere tarieven verhuur sportaccommodaties aan particuliere en commerciële gebruikers

Inhoudelijke toelichting

We verhogen de tarieven voor het huren van buitensportaccommodaties (velden, atletiek e.d.) en binnensportaccommodaties (sport -en spelzalen). De verhoging van de tarieven zal een positief effect hebben op de huurinkomsten vanuit particuliere en commerciële gebruikers. We zien bijvoorbeeld dat particulieren uit regiogemeenten accommodaties in Dordrecht huren en willen de huurprijzen voor deze doelgroep vergelijkbaar maken met andere regiogemeenten.

Effect op de politieke doelstellingen

De maatregel kan een indirect effect hebben op het sportbeleid en gezondheidsbeleid.

Effect in de samenleving

Bepaalde voorzieningen kunnen minder gebruikt gaan worden.

4.2.10 Verminderen communicatie sociaal domein

Inhoudelijke toelichting

We besparen op de kosten van communicatie-uitingen binnen het sociaal domein. Momenteel wordt geld uitgegeven aan verschillende communicatie-uitingen. Variërend van bewustwordingscampagnes, bijvoorbeeld tijdens speciale weken in het jaar (Week van de Opvoeding, Stoptober, Week van Respect), tot het opmaken van (publieksversies) van beleidsstukken. We willen op deze kosten besparen om twee redenen:

- De lokale communicatie-uitingen hebben weinig effect (lees: worden weinig gelezen/gezien en brengen dus nauwelijks gedragsveranderingen teweeg bij inwoners), in het bijzonder bij inwoners in de meest kwetsbare situaties;
- We zien het als taak van de landelijke overheid om bewustwordingscampagnes te ontwikkelen (à la Postbus 51).

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

4.2.12 Aangepast - Beperkt participeren in de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC)

Inhoudelijke toelichting

De gemeente neemt deel aan de Brede Regeling Combinatiefuncties (BRC). Op dit moment wordt de regeling voor 40% door het Rijk bekostigt. De overige 60% wordt deels vanuit de algemene middelen van de gemeente, deels door andere rijksmiddelen (GALA, Preventie met gezag) en deels door partijen uit het maatschappelijk middenveld (o.a. onderwijs, sportbonden, verenigingen) bekostigt. Het Rijk gaat haar bijdrage naar verwachting met 10% korten vanaf 2026. Wij volgen deze korting, wat betekent dat we een bezuiniging van 10% op het gemeentelijke cofinancieringsdeel voor deze regeling doorvoeren.

Effect op de politieke doelstellingen

Door te bezuinigen op deze regeling, kunnen de ambities in programmalijn 2 van de sportvisie 2030 ("Een leven lang sportplezier voor iedereen") beperkter of op langere termijn worden uitgevoerd. Hierdoor worden de doelstellingen van de sportvisie later of beperkter gehaald.

Effect in de samenleving

Deze maatregel zorgt voor verschraving van het stimuleren van sport en sportief bewegen. Dit betekent minder preventie op het gebied van gezondheid en participatie.

4.2.14 Aangepast - Geen Sportuitblinkers en Sportcongres

Inhoudelijke toelichting

Per 2026 stoppen wij met het organiseren van Sportuitblinkers en het Sportcongres. Sportuitblinkers is een jaarlijks sportfeest waar onze toptalenten worden geëerd en mooie verhalen worden gedeeld ter inspiratie voor iedereen. Prijzen worden uitgereikt door een jury voor grote sportieve prestaties. Sportcongres is het enige evenement waar clubbestuurders, vrijwilligers, commerciële en maatschappelijke sportondernemers met de gemeente Dordrecht samenkomen met als doel de Dordtse sportaanbieders te inspireren, te ontmoeten en te informeren.

Effect op de politieke doelstellingen

Deze maatregel raakt meerdere ambities uit de Sportvisie waardoor meerdere doelen deels of niet meer worden gerealiseerd. Sportuitblinkers is een concrete uitwerking van één van de toezeggingen in de sportvisie voor de ambitie "Topsport inspireert en maakt schapetrots".

Effect in de samenleving

Deze maatregel betekent dat we inwoners en sportaanbieders minder inspireren en faciliteren in het bijwonen van en deelnemen aan sportevenementen. Deze twee evenementen zijn aanjagers voor de breedtesport in de stad die het belang van sport en bewegen onder de aandacht brengen. Door het ontbreken hiervan zullen lokale sportinitiatieven minder makkelijk worden ondersteund.

4.2.16 Bijstellen opgave Samen voor Gezond en Lokale Impuls Jeugd

Inhoudelijke toelichting

We stellen een deel van het opgave budget binnen de Dienst Gezondheid & jeugd (DG&J) bij. De opgave Samen voor Gezond is één van de opgaven binnen de DG&J en we zien al een aantal jaar dat er budget overblijft op deze opgave. In de opgave worden velerlei gezondheid bevorderende activiteiten uitgevoerd door de GGD Zuid-Holland-Zuid. Ook zien we dat er jaarlijks budget overblijft op de lokale Impuls jeugd(hulp). Dit budget is bedoeld om flexibel in te zetten voor (preventieve) investeringen.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

4.2.17 No-shows jeugdhulp en Wmo

Inhoudelijke toelichting

We bieden zorgaanbieders niet langer een opslag voor no shows in de jeugdhulp en zorgverlening vanuit de Wmo. We zien met enige regelmaat no shows en we streven ernaar aanbieders efficiënter te laten werken, omdat deze no shows leiden tot productiviteitsverlies. Door cliënten hier zelf verantwoordelijk voor te maken en hen hier zelf voor te laten betalen verwachten we een gedragsverandering en minder no shows. Door een lager aantal no shows kan de caseload bij aanbieders omhoog. In de tarieven die we momenteel betalen aan deze aanbieders zit een opslag voor no show, die we er dan uit halen. Het eventueel in rekening brengen van de no show kosten bij cliënten is aan de aanbieders (zoals bij tandarts, ziekenhuis en dergelijke).

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Het kan leiden tot een gedragsverandering (op basis van de dreiging van een rekening) en tot extra geldproblemen leiden bij kwetsbare inwoners.

4.2.18 Jeugdhulpvervoer (extra kosten voorkomen)

Inhoudelijke toelichting

We zetten met verschillende maatregelen in op normalisatie binnen het jeugdhulpvervoer en op de verantwoordelijkheid van ouders. Hiertoe passen we de verordening Jeugdhulp aan.

Door weinig combinatiemogelijkheden in het jeugdhulpvervoer zijn er op dit moment veel soloritten (75% regionaal). Dit drukt zowel op de middelen als op het personeel (chauffeurs). Met deze maatregel proberen we deze druk terug te dringen.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

De toegankelijkheid en vanzelfsprekendheid van jeugdhulpvervoer zal merkbaar afnemen voor ouders. Meer ouders zullen zelf moeten rijden of bijvoorbeeld een beroep moeten doen op hun sociaal netwerk. De druk bij taxibedrijven zal juist afnemen, waardoor de kwaliteit verbetert.

4.2.19 Minder aanbod jeugdhulp

Inhoudelijke toelichting

We stoppen met het niet-wettelijke aanbod aan jeugdhulp en beperken ons tot het wettelijk minimum volgens de Jeugdwet. Bij de definitieve uitwerking van deze maatregel bekijken we de precieze mogelijkheden die de huidige wet- en regelgeving biedt.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

De toegankelijkheid en vanzelfsprekendheid van jeugdhulp zal merkbaar afnemen voor Dordtse ouders. Er kunnen mogelijk regionale verschillen ontstaan tussen gemeenten (hulp in de ene gemeente wel beschikbaar, in de andere niet).

4.2.21 Algemene voorziening huishoudelijke ondersteuning

Inhoudelijke toelichting

We richten een algemene voorziening 'huishoudelijke ondersteuning' op waarbij we een eigen bijdrage vragen. Hiermee nemen we een voorschot op de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen die gepland staat voor 1 januari 2027. Bij deze algemene voorziening kijken we naar maatwerk of een tegemoetkoming voor kwetsbare inwoners en minima. Via de algemene voorziening bieden we vooral een alternatief voor de groep met lichte huishoudelijke ondersteuning, waarbij 2 uur per 2 weken ondersteuning afdoende is. Voor de algemene voorziening is een lichte toets afdoende. Bij een hogere behoefte kan alsnog een maatwerkvoorziening worden geboden via de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal.

Daar er in de maatwerkvoorziening een palet aan aanbieders is waaruit een inwoner kan kiezen, zal de algemene voorziening minder keuzevrijheid aanbieden. Het aanpassen van de diverse onderdelen van de Wmo naar een algemene voorziening kan tot een forse kostenstijging leiden voor inwoners. Op dit moment betalen mensen namelijk een eenmalig abonnementstarief van € 21 per maand ongeacht het aantal uren dat wordt geleverd.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Deze ombuigingsmaatregel kan leiden tot onvrede onder inwoners, omdat zij meer eigen kosten gaan maken voor zorg. Mogelijk zal een deel de schoonmaak op een andere manier regelen of achterwege laten.

4.2.22 Algemene voorziening scootmobielen & deelscootmobiel

Inhoudelijke toelichting

We maken een algemene voorziening van de scootmobielen in bruikleen met een maandelijkse bijdrage. Indien inwoners in een complex van een woningcorporatie wonen zijn er deelscootmobielen beschikbaar, waarbij de maandelijkse bijdrage lager is. Inwoners met een scootmobiel kunnen binnen Dordrecht niet langer gebruik maken van de Drechthopper/Wijkhopper.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Een hogere eigen bijdrage kan leiden tot onvrede onder inwoners. Inwoners met een deelscootmobiel komen voor de mogelijkheid dat er niet direct een scootmobiel beschikbaar is (vraagt om afstemming met andere bewoners).

4.2.23 Beschikkingsvrije dagbesteding

Inhoudelijke toelichting

We zetten in op beschikkingsvrij dagbesteding. Bij deze vorm van dagbesteding geef je meer ruimte aan de inwoner om elkaar te ontmoeten. Dit verkleint de eenzaamheid en stimuleert onderlinge contacten. Een beschikkingsvrije dagbesteding brengt inwoners van verschillende niveaus en doelgroepen samen. Inwoners kunnen makkelijker op hun eigen kracht aan worden gesproken en kunnen elkaar ondersteunen. Je kunt de geïndiceerde doelgroep meer dan nu combineren met vrije inloop, participatie, welzijn en ontwikkelen naar werk.

Uiteraard is niet iedere doelgroep makkelijk te mixen, dus hier zal aandacht voor zijn. Ook is er aandacht voor het doorbreken van stigma's/labels van mensen met een beperking.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Meer inwoners kunnen naar een vorm van dagbesteding.

4.2.24 Lichte algemene begeleiding naar algemene voorziening

Inhoudelijke toelichting

We bieden lichte vormen van individuele begeleiding (IB0 en IB1) als algemene voorziening aan. Het maakt de zorg laagdrempeliger, er kan een betere koppeling gelegd worden met het voorliggend veld en een efficiëntere inzet van onze middelen.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving. Het vergt wel voorbereidingstijd van onze lokale partners om alternatief (collectief) aanbod te kunnen bieden.

4.2.26 Aangepast - Drechthopper

Inhoudelijke toelichting

Op basis van inzichten van onze partners Stroomlijn Gemeenschappelijk Regeling Sociaal wijzigen we een aantal zaken in het Drechthopper aanbod:

- *Waar mogelijk de Wijkhopper voorliggend maken aan Drechthopper voor korte ritten:*
We zien dat ca. 80% van de doelgroep op jaarbasis minder dan 300 km reist met de Drechthopper. De Wijkhopper is beschikbaar voor inwoners die korte ritten willen boeken, alleen inwoners willen niet altijd gebruik maken van dit vervoersmiddel. Door het verplicht stellen van de Wijkhopper voor korte ritten verhogen we de efficiency van beide en besparen we kosten. De kosten van vervoer door de Wijkhopper zijn namelijk lager dan de Drechthopper. We houden hierbij rekening met inwoners die niet aan de voorwaarde criteria van de Wijkhopper voldoen (medische redenen – een rolstoel kan bijvoorbeeld niet mee bij de Wijkhopper).
- *Bundelen van ritten en verruimen van reserveringstijd:*
We verruimen de reserveringstijd naar 24 uur vooraf (nu: minimaal 4 uur van tevoren), wat voordelen biedt bij de planning. Zo kunnen ritten met elkaar worden gebundeld, bijvoorbeeld naar de markt of woningboulevard, waardoor de Drechthopper meer mensen tegelijk vervoert. Ervaring uit het verleden toont aan dat er door het aanpassen van de reserveringstijd ca. 10% minder gebruik wordt gemaakt van de Drechthopper.
- *Tarief gelijk stellen aan OV-tarief:*
Doordat het Drechthopper tarief (opstap €0,65, dal tarief €0,10 en spits €0,18) op dit

moment lager is dan het OV-tarief (opstap €1,12 en km tarief €0,20) worden inwoners met alleen een Drechthopperspas niet alleen gecompenseerd in hun mobiliteitsverlies, maar gaan zij er ook financieel op voorruit ten op zichten van hun situatie voorafgaand aan het mobiliteitsverlies. Verhoging van het tarief zou de inkomsten per rit verhogen en leidt mogelijk ook tot meer gebruik van het reguliere OV.

Effect op politieke doelstellingen

De maatregel kan indirect effect hebben op een doel in de integrale visie Sociaal Domein, waarbij we inwoners stimuleren om mee te doen aan de samenleving.

Effect in de samenleving

De bewegingsvrijheid van inwoners wordt ingeperkt. Mensen kunnen minder flexibel reizen.

Door meer stimulering van algemene vervoersvoorzieningen, behalen maatschappelijk partners de gestelde doelen en kunnen subsidies hiervoor structureel worden verlengd. Hierdoor ontstaat meer zekerheid bij onze maatschappelijke partners.

4.2.27 Beschermd wonen – Realistischer begroten maatwerkvoorzieningen

Inhoudelijke toelichting

Door realistischer te begroten bij maatwerkvoorzieningen kunnen we "lucht" uit de begroting halen en naar verwachting € 700.000 te bezuinigen. 35% hiervan komt ten goede aan de gemeente Dordrecht. Deze besparing is haalbaar tot 2029 daar de verwachting is dat het financiële voordeel als "voordeelgemeente" bij de herverdeling van middelen vervalst.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

4.2.29 Beschermd wonen – Overhead doorbelasten aan regiogemeenten

Inhoudelijke toelichting

We starten met het doorbelasten van overhead op personele kosten aan de regiogemeenten op het dossier Beschermd wonen. Sinds de start van de centrumgemeente rol van Dordrecht in 2015 maakt de gemeente personele kosten voor het uitvoeren van deze rol. Tot voor kort belastte de gemeente Dordrecht de overhead op de personele kosten niet door aan de individuele gemeenten in de regio (Zwijndrecht, Alblasserdam, Papendrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Sliedrecht, Gorinchem en Molenlanden). We gaan met terugwerkende kracht per 2024 starten met het structureel doorbelasten van deze kosten op een percentage van 79% (het landelijk gemiddelde voor indirecte kosten).

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

4.2.31 Urgentieregeling aangepaste woningen beter coördineren

Inhoudelijke toelichting

We passen de urgentieregeling aangepaste woningen aan en zetten in op betere monitoring hiervan, zodat mindervalide woningen alleen aan mindervalide inwoners worden toegelaten.

In het huidige urgentie systeem worden nu nog te vaak aangepaste woningen toegewezen aan mensen die deze nodig niet nodig hebben. De valide inwoner gaat wonen in een woning geschikt

voor de mindervalide inwoner. Door het beperkte aanbod mindervalide woningen grijpt de doelgroep mindervalide op deze momenten mis. De mindervalide inwoner woont daardoor nu te vaak in een ongeschikte woning en deze moet dan op kosten van de Wmo aangepast worden. Door de regeling aan te passen, besparen we op deze extra Wmo kosten.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Woningen kunnen mogelijk duurder aangeboden worden door de aanpassingen die worden doorgevoerd.

5 Programma 5 – Lerend en Ondernemend Dordrecht

5.1 Overzicht van de ombuigingsmaatregelen

		Bedragen x € 1.000			
Programma 5 Lerend & Ondernemend Dordrecht		2026	2027	2028	2029
Par.		saldo	saldo	saldo	saldo
5.2.1	Inwonerbijdrage Dienst Gezondheid & Jeugd afschaffen	90	90	90	90
5.2.3A	Veilen gronden gerelateerd aan schaarse rechten	0	0	50	100
5.2.4	Economie - bijdrage Stichting DEAL	120	120	120	120
5.2.5A	Bibliotheek: versoberen dienstverlening	0	140	140	140
Totaal maatregelen programma		210	350	400	450

5.2 Toelichting op de ombuigingsmaatregelen

5.2.1 Inwonerbijdrage Dienst Gezondheid & Jeugd afschaffen

Inhoudelijke toelichting

Voor de wettelijke taken van de Dienst Gezondheid & Jeugd (DG&J) stellen we, naast rijksmiddelen, geen extra middelen via een inwonerbijdrage beschikbaar. De DG&J ontving deze middelen namelijk omdat ze niet voldoende geld kreeg van het Rijk voor de uitvoering van de wettelijke taken. De afgelopen jaren bleef echter steeds budget over op deze taak, daarom passen we het budget aan. Het gaat hier om onderwijs-gerelateerde taken, zoals het Doorstroompunt (RMC) en het Regionaal Programma Voortijdig Schoolverlaten (VSV). Het afschaffen van de inwonersbijdrage betekent niet dat de inzet om VSV en jeugdwerkloosheid te voorkomen in het gedrang komt. Door de wet school naar duurzaam werk komt hier aanvullende regionale financiering voor. Effect op de politieke doelstellingen

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect voor de samenleving. Er bleef de afgelopen jaren budget over.

5.2.3 Aangepast - Veilen gronden gerelateerd aan schaarse rechten

Inhoudelijke toelichting

We gaan meer inkomsten generen door het veilen van grond, gerelateerd aan mogelijke schaarse rechten. Denk hierbij aan brandstofverkooppunten waaronder bijvoorbeeld ook commerciële snellaadpunten. Hiervoor is het belangrijk om te inventariseren welke gronden hiervoor in aanmerking komen en aan welke schaarse rechten we dit kunnen relateren. De financiële onderbouwing en organisatorische inzet wordt daarmee nog verder uitgewerkt.

Effect op politieke doelstellingen

Politieke doelstellingen kunnen in gevaar komen indien de hoogste bidder niet de beste voorwaarden biedt. Denk hierbij aan elektrische auto's die op een commercieel laadpunt worden opgeladen met energie opgewekt uit steenkolen. Hier kan de gemeente eisen aan stellen, maar dit kan het verdienpotentieel wel verminderen. Daarnaast kan het schaars maken van bepaalde rechten ook zorgen dat er minder toekomstig aanbod is.

Effect in de samenleving

Door het schaars maken van rechten kunnen we de concurrentie verkleinen. Dit heeft een negatief prijseffect voor burgers en bedrijven. Het is mogelijk dat zij meer moeten betalen voor bepaalde diensten.

5.2.4 Economie – bijdrage Stichting DEAL

Inhoudelijke toelichting

We richten de geldstromen voor economische acquisitie en promotie anders in. Sinds 2014 wordt deze activiteiten voor de Drechtsteden-gemeenten georganiseerd via de acquisitie- en promotieorganisatie Stichting DEAL. De oprichting is destijds ingegeven om met elkaar meer slagkracht te organiseren als het gaat om het acquireren van bedrijven van buiten de Drechtsteden en het daarvoor promoten van de regio. DEAL ontvangt daarvoor – buiten de regionale inwonerbijdrage om – vanuit de gemeente Dordrecht een exploitatiebijdrage van € 120.000 (met jaarlijkse indexering).

Inmiddels zien we dat de door een inhaalslag die we als regio hebben gemaakt als het gaat om banenontwikkeling (in aantallen), maar bovenal een wijziging van opgaven (meer sturing op kwaliteit van banen en clusterversterking op de maritieme terreinen) ook de behoefte aan acquisitie en economische promotie op inhoud is gewijzigd. Vanuit het Rijk en Europa is veel meer aandacht gekomen voor thema's als strategische autonomie, het behoud en de versterking van de (maritieme) maakindustrie en innovatiebevordering & energietransitie. Dit brengt nieuwe, grootschalige, geldstromen met zich mee waar we als regio in de uitvoering projecten en programma's met nadrukkelijk ook een maatschappelijk belang (zoals bijvoorbeeld verduurzaming van de binnenvaart gericht op terugdringen emissies, maar ook combinaties met het regionaal beroepsonderwijs) van kunnen profiteren. Om dit te kunnen doen, is wel een andere aanpak nodig. Een aanpak die minder overheid gedreven is en veel meer wordt ingezet vanuit gezamenlijke agendavoering en co-creatie met regionaal (georganiseerd) bedrijfsleven en onderwijs, waarbij ook deze partijen zelf meedelen in de feitelijke investeringen die gedaan moeten worden. Om naar het voorbeeld van de brainport Eindhoven in deze opzet te slagen en de aanpak te structureren / borgen, wordt een kleine maar wendbare organisatie (werknaam: BV Smart Delta & Partners) in de benen gezet, die weliswaar met minder inbreng van gemeentelijke exploitatiemiddelen, maar wel met meer eigenaarschap vanuit het regionaal bedrijfsleven meer impact kan maken naar projecten en investeringen die uiteindelijk ook bijdragen aan economische structuurversterking van de regio als geheel.

Hierdoor kunnen geldstromen anders worden gericht: meer op specifieke projecten met bijbehorende financiering en minder op het generieke budget.

Effect op politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect voor de samenleving.

5.2.5 Aangepast – Bibliotheek - versoberen dienstverlening

Inhoudelijke toelichting

We wensen geen vestiging te sluiten vanwege de belangrijke functies van de bibliotheek in wijken. We kiezen ervoor de bezuiniging te realiseren door versobering van de dienstverlening van de bibliotheek, aangepaste programmering en/of bezuiniging op taken die de bibliotheek uitvoert in opdracht van de gemeente. Voor de keuze van maatregelen is nader onderzoek nodig in overleg met de bibliotheek. We gaan daarom uit van een taakstellende bezuiniging die nader wordt ingevuld met maatregelen.

Effect op politieke doelstellingen

De bibliotheek is afgelopen jaren in opdracht van de gemeenteraad getransformeerd van "boekenbibliotheek" naar zogenaamde public library. Een plek waar de inwoners voor diverse vragen altijd terecht kunnen. Aanpassing van de dienstverlening gaat voor een deel tegen deze beweging in.

Effect in de samenleving

Het aanpassen van de dienstverlening heeft gevolgen voor de bewoners van de stad.

6 Programma 6 – Bouwend en Bereikbaar Dordrecht

6.1 Overzicht van de ombuigingsmaatregelen

		Bedragen x € 1.000			
Programma 6 Bouwend & Bereikbaar Dordrecht		2026	2027	2028	2029
Par.		saldo	saldo	saldo	saldo
6.2.2	Leges tijdelijke verkeersmaatregelen	0	0	250	250
6.2.5	Bijdragen ontwikkelaars	150	300	300	300
6.2.6A	Bestaande woningen splitsen	0	20	30	40
6.2.7	Ombuiging Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid	500	500	500	500
Totaal maatregelen programma		650	820	1.080	1.090

6.2 Toelichting op de ombuigingsmaatregelen

6.2.2 Leges tijdelijke verkeersmaatregelen

Inhoudelijke toelichting

We heffen weer leges voor Tijdelijke VerkeersMaatregelen (TVM). In coronatijd is deze vorm van leges afgeschaft. Het gaat om ongeveer 1.200 aanvragen per jaar. Van de 1200 aanvragen, worden ongeveer 520 omgezet in verleende 'vergunningen'. Daarnaast zijn er 240 meldingen verwerkt.

Effect op de politieke doelstellingen

Dit voorstel heeft mogelijk effect op het streven naar een levendige stad vanuit het Politiek Akkoord 2022-2026, wanneer hierdoor evenementen zouden worden geraakt. Inzet is om dat te voorkomen.

Effect in de samenleving

Het invoeren van leges op het melden van wegafzettingen kan een ontmoedigend effect hebben op het doen van dergelijke meldingen. Dit kan consequenties hebben, met name ten aanzien van de bereikbaarheid voor nood- en hulpdiensten.

6.2.5 Bijdragen ontwikkelaars

Inhoudelijke toelichting

We zetten in op het verhalen van alle kosten bij ontwikkelaars. Bij ontwikkelingen door derden zetten wij ons als gemeente in. Volgens de wet moet de gemeente deze kosten middels een anterieure overeenkomst verhalen op de initiatiefnemer. In de uitwerking van dit kostenverhaal is de gemeente tot op heden "gastvrij" geweest, met als gevolg dat de gemeente een deel van de kosten niet verhaalt.

Momenteel wordt vaak één bedrag afgesproken, terwijl processen meestal lang doorlopen met verschillende aanpassingen gedurende het proces. Om tot een volledige dekking van onze inzet te komen, is het nodig om zo snel mogelijk na de eerste screening van een derdenontwikkeling tot een intentieovereenkomst met bijbehorende betaling te komen. Daarna volgt de anterieure overeenkomst. Op het moment dat plannen gedurende dit proces gewijzigd worden, worden kosten van de gemeente doorberekend aan initiatiefnemer.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

6.2.6 Aangepast - Bestaande woningen splitsen

Inhoudelijke toelichting

In de huisvestingsverordening, die op 27 mei 2025 door de raad is vastgesteld en herzien, zijn enkele versoepelingen opgenomen voor woningsplitsing. Om de kwaliteit van de woningvoorraad te kunnen behouden en de kwaliteit van de leefomgeving te kunnen waarborgen gaat dit alleen om specifieke situaties; bijvoorbeeld woningen waar de eigenaar zelf blijft wonen. De verwachting is dat dit om een beperkt aantal woningen (20) per jaar zal gaan. Bij ongeveer de helft van de gevallen zorgt dit voor extra inwoners, en dus extra rijksinkomsten.

Effect op de politieke doelstellingen

Door de huisvestingsverordening als uitgangspunt te hanteren, heeft dit voorstel geen effect op politieke doelstellingen. We kiezen er niet voor om de regels verder te versoepelen.

Effect in de samenleving

Hiermee wordt het gemakkelijker om binnen de afgesproken kaders om een woning te splitsen. Door geen extra versoepelingen door te voeren, is de impact op de leefbaarheid beperkt én is er een grotere woningvoorraad.

6.2.7 Ombuiging Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid

Inhoudelijke toelichting

Bij de GR Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (hierna: OZHZ) is de uitvoering van een aantal wettelijke taken van de gemeente belegd. Tegenover een deel van de werkzaamheden van OZHZ staan legesinkomsten. Niet alle werkzaamheden van OZHZ zijn kostendekkend vanuit de legesinkomsten. Momenteel zetten we in op een zestal zoekrichtingen:

1. *Legestarieven APV-taken verhogen*
Er is ruimte om de legestarieven voor de werkzaamheden ten behoeve van de APV-taken te verhogen waarmee die op het niveau van vergelijkbare gemeenten komen. Bij de uitwerking hiervan bekijken we de samenhang met overige doorgevoerde ombuigingsmaatregelen, om stapeling bij sectoren te beperken.
2. *Onderzoek naar deregulering*
Als gemeente stellen wij de regels vast in het omgevingsplan en bepalen we welke bouwactiviteiten vergunningplichtig zijn. Wanneer meer activiteiten vergunningsvrij kunnen plaatsvinden of een versimpeling van regels wordt doorgevoerd, nemen de kosten van toetsing af.
3. *Stimuleren van vergunningvrij verbouwen*
In de kleine bouwaanvragen in met name woongebieden zitten regelmatig zaken die net niet vergunningvrij zijn. En het zijn juist nu juist deze kleine aanvragen waar we verlies op maken. We verkennen hoe we hierin zodanig kunnen sturen dat meer activiteiten vergunningvrij zijn.
4. *Beperken juridische toets en inzet*
Samen met OZHZ bezien we hoe we de risicobeheersing rondom buitenplanse activiteiten kunnen optimaliseren.
5. *Zakelijker omgaan met initiatieven*
We brengen op dit moment geen kosten in rekening voor de toetsing van initiatieven. We verkennen of we dit wat zakelijker kunnen aanpakken en of er mogelijkheden zijn hier kosten voor in rekening te brengen.
6. *Uitvoeringskosten bij nieuw en aangepast beleid*
Bij keuzes rondom nieuw beleid brengen we scherper in beeld welke consequenties er in de uitvoering aan verbonden zijn. Hierdoor werken we aan kostenbeperking.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

7 Programma 7 – Financiën van Dordrecht

7.1 Overzicht van de ombuigingsmaatregelen

		Bedragen x € 1.000			
Programma 7 Financiën van Dordrecht		2026	2027	2028	2029
Par.		saldo	saldo	saldo	saldo
7.2.1	Beheer en gebruik vastgoed	0	50	50	50
7.2.2	Anders exploiteren toren Grote Kerk	0	80	80	80
7.2.3	Verhuur en beheer woonwagenlocaties onderbrengen bij externe partij	0	95	95	95
7.2.4	Kostendekkendheid vastgoed	0	100	100	100
7.2.6.	Stadsherstelfonds	50	150	150	150
Totaal maatregelen programma		50	475	475	475

7.2 Toelichting op de ombuigingsmaatregelen

7.2.1 Beheer en gebruik vastgoed

Inhoudelijke toelichting

We gebruiken en beheren ons vastgoed, zoals publieksaccommodaties, efficiënter. Bijvoorbeeld door multifunctioneel gebruik of het opzetten van één serviceorganisatie (beheer, schoonmaak) voor al het vastgoed.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

7.2.2 Anders exploiteren toren Grote Kerk

Inhoudelijke toelichting

We laten een externe partij de toren van de Grote Kerk exploiteren om zo onze inkomsten te vergroten (uit bijvoorbeeld beklimmingen van de toren). We blijven zelf wel eigenaar naar de toren, waarmee wij verantwoordelijk blijven voor onder andere onderhoud en renovatie.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving.

7.2.3 Verhuur en beheer woonwagenlocaties onderbrengen bij externe partij

Inhoudelijke toelichting

We brengen het beheer en onderhoud voor woonwagenlocaties onder bij een externe partij. De gemeente heeft een wettelijke taak op het gebied van het vaststellen van gemeentelijk woonwagenbeleid. Het verhuren van standplaatsen en/of woonwagens is echter geen wettelijke taak van de gemeente, maar wordt nu tevens opgepakt. Dordrecht heeft ongeveer 150 woonwagenstandplaatsen en circa 45 woonwagens in beheer, welke worden verhuurd. Deze verhuur van plekken en woonwagens is momenteel niet kostendekkend, mede door huurprijsbeleid van het rijk en vervangingsnoodzaak van een aantal woonwagens. Op dit moment is sprake van een negatief saldo van ongeveer € 185.000 voor alle plaatsen en wagens. Met dit voorstel brengen we deze woonwagens onder bij een externe partij voor beheer en onderhoud, zodat dit negatieve saldo verdwijnt.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Geen direct effect op de samenleving. Een deel van de woonwagengebouwen krijgen een andere verhuurder.

7.2.4 Kostendekkendheid vastgoed

Inhoudelijke toelichting

Op diverse gemeentelijke locaties is de vastgoedexploitatie niet kostendekkend en we gaan met deze kostendekkendheid aan de slag. We kijken naar het verbeteren van de exploitatie van de gebouwen, door het clusteren van voorzieningen, het verbeteren van de roostering over de gehele dag, het inzichtelijk maken van de kostendekkende tarieven voor maatschappelijke activiteiten en het rekeningen van marktconforme tarieven voor commerciële activiteiten.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

Kostendekkend maken van huur kan als effect hebben dat locaties onbetaalbaar worden voor gebruikers waardoor de aantrekkelijkheid van de stad afneemt.

7.2.6 Stadsherstelfonds

Inhoudelijke toelichting

We dragen een deel van de monumenten in gemeentelijk eigendom over aan een stadsherstelfonds. Een aantal bij Dordrecht betrokken beleggers heeft het initiatief genomen om te komen tot een stadsherstelfonds voor de Dordtse binnenstad. Een fonds dat zich richt op de restauratie en duurzame instandhouding van monumentaal vastgoed, waarbij gebruik wordt gemaakt van ingebracht privaat kapitaal, legaten en subsidiemiddelen vanuit de daarvoor landelijk beschikbare restauratie/erfgoedfondsen. Door monumenten in gemeentelijk eigendom over te dragen aan een dergelijk fonds, behouden ze de maatschappelijk functie voor de stad zonder dat de gemeente alleen verantwoordelijk is voor de exploitatie/ instandhoudingskosten. Door als gemeente tevens direct te participeren in het stadsherstelfonds behouden we grip op de strategie van het fonds. Hiermee realiseren we een substantiële besparing op onderhoudskosten, met name op de toekomstige stijging hiervan. Door gebruik te maken van een fonds zijn namelijk ook externe financieringsstromen bereikbaar. Daarnaast worden de vastgoedobjecten efficiënter benut, waardoor besparingen op huisvestingslasten worden gerealiseerd.

Effect op de politieke doelstellingen

Geen direct effect op politieke doelstellingen.

Effect in de samenleving

De maatschappelijke/publieke waarde van erfgoed voor de stad blijven beschikbaar voor de stad. De panden moeten ten alle tijden publiekelijk toegankelijk blijven. Verbreding van de commerciële basis kan betekenen dat er functies worden toegevoegd die vaak aantrekkelijk zijn voor bezoekers/inwoners.